

รายงานแนวโน้มธุรกิจ
(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
ไตรมาส 2 ปี 2553

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจการเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคธุรกิจ
(Economic / Business Information Exchange Programme
Between the Bank of Thailand and the Business Sector)

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรกฎาคม 2553

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดทำขึ้นโดยส่วนเศรษฐกิจภาค ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์จากภาวะเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และข้อมูลภาวะธุรกิจ และเศรษฐกิจ ตลอดจนความคิดเห็นของนักธุรกิจสาขาต่าง ๆ ที่ได้จากโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคธุรกิจ ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน 2553 จำนวน 55 ราย

อนึ่ง รายงานฉบับนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย และไม่ได้สะท้อนความเห็นของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้ข้อมูลนี้เพื่อประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ในการวิเคราะห์และประเมินภาวะเศรษฐกิจ

สรุปผลสำรวจความเห็นของนักธุรกิจ ในช่วงไตรมาสที่ 2 และแนวโน้มในไตรมาสที่ 3 ปี 2553

โดยภาพรวมผลการดำเนินการของธุรกิจส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสแรก ของปี 2553 ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการสิ้นค้าของต่างประเทศปรับตัวดีขึ้น ประกอบกับ เกษตรกรในภาคอีสานได้รับผลดีจากราคาสินค้าเกษตร และการกระตุ้นเศรษฐกิจตามโครงการไทย เข้มแข็งของภาครัฐ ส่งผลให้ธุรกิจทั้งภาคการผลิตและภาคการค้าโดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการ ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกิจยานยนต์ และการก่อสร้าง ขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม ส่งผลกระทบต่อธุรกิจค้าปลีกที่ ผู้บริโภคชะลอการใช้จ่าย โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีการเผาสถานที่ราชการ และภาคบริการได้แก่ธุรกิจ โรงแรมที่มีการยกเลิก หรือเลื่อนการจัดประชุมสัมมนาบางส่วน ในขณะเดียวกันธุรกิจโรงแรมยัง ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคาในธุรกิจประเภทเดียวกันรวมทั้งการแข่งขันจากธุรกิจ Service Apartment ที่เกิดขึ้นจำนวนมาก สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีการขยายตัวในหลายจังหวัด จากความต้องการที่อยู่อาศัยและวัตถุประสงค์เพื่อทำการค้า โดยเฉพาะในเมืองหลักของอีสาน เช่น จ. นครราชสีมา จ. ขอนแก่น และ จ. อุดรธานี ส่วนธุรกิจอื่น ๆ ทั่วไปยังคงขยายตัวได้ดี โดยปัจจัยเสี่ยง ในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการยังมีความกังวลกับปัญหาทางการเมือง และปัญหาภัยแล้งที่จะส่งผลกระทบต่อ รายได้ของเกษตรกรซึ่งที่ผ่านมาเป็นกำลังซื้อสำคัญต่อธุรกิจหลายประเภท

แนวโน้มในไตรมาสที่ 3/2553 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อมั่นว่าเศรษฐกิจยังคง มีทิศทางที่ดี และคาดว่าจะยังสามารถขยายตัวเพิ่มขึ้นตลอดปี 2553 โดยยังมีอุปสรรคสำคัญ คือ การขาดแคลน แรงงาน คุณภาพแรงงานไม่ตรงกับความต้องการ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับการดำเนิน นโยบายทางการเงิน แม้ว่านักธุรกิจมีความต้องการให้คงนโยบายดอกเบี้ยต่ำ แต่มีความเข้าใจและ ยอมรับในทิศทางดอกเบี้ยขาขึ้น ระยะแรกคาดว่าจะยังไม่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการเงินมากนัก โดยนักธุรกิจหลายรายมีการบริหารจัดการในเรื่องของต้นทุนและสภาพคล่องที่ดี ประกอบกับหลาย ธุรกิจใช้เงินทุนส่วนตัวในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับค่าเงินบาทซึ่งที่ผ่านมาทิศทางแข็งค่าและ ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกนั้น ผู้ประกอบการที่สำรวจมีวิธีการป้องกันความเสี่ยงไว้ส่วนหนึ่ง ในขณะเดียวกัน มีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ จึงได้รับประโยชน์จากการแข็งค่าของเงินบาทด้วย

การบริโภคภาคเอกชน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังมีการขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะในส่วนของสินค้าคงทน เช่น รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ ซึ่งมีการขยายตัวรวมจากระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 36.9 ทั้งนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจโดยรวม ประกอบกับปัจจัยด้านรายได้เกษตรกรที่ปรับตัวดีขึ้นจากราคาพืชผลเกษตรหลักของภาคอีสาน เช่น อ้อย ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพด ปัจจุบันตัวแทนจำหน่ายรถยนต์หลายแห่งไม่สามารถส่งมอบรถให้ลูกค้าทันกับความต้องการ คาดว่าโรงงานผู้ผลิตจำเป็นต้องขยายกำลังการผลิตเพิ่มเติม และจากการที่รายได้ภาคเกษตรอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นแรงจูงใจต่อเนื่องไปถึงความต้องการรถแทรกเตอร์เพื่อการเกษตร ซึ่งปัจจุบันเริ่มมีบทบาทมากขึ้นแทนที่รถไถเดินตามที่เกษตรกรเคยใช้ในอดีต ทั้งนี้ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร ประกอบกับบริษัทผู้จำหน่ายให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อ ทำให้เกิดความต้องการรถยนต์ประเภทดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น สำหรับครึ่งหลังของปี 2553 คาดว่ายอดขายในธุรกิจยานยนต์ยังมีแนวโน้มที่ดี โดยผู้ประกอบการทั่วไปกำหนดเป้าหมายการจำหน่ายตลอดปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณร้อยละ 10-30 ขึ้นอยู่กับประเภทของยานยนต์และขนาดของตัวแทนจำหน่าย

สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน ธุรกิจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองทำให้ผู้บริโภคชะลอการใช้จ่าย แต่คาดว่าจะจะเป็นผลกระทบในระยะสั้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจมีทิศทางที่ดี และจากการที่พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไปจากเดิม โดยเฉพาะในกลุ่ม “คนรุ่นใหม่” ส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้ากึ่งฟุ่มเฟือยเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับธุรกิจมีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันบางจังหวัดมีกำลังซื้อจากประชาชนลาว และชาวต่างชาติที่มีภรรยาเป็นคนไทยร่วมด้วย ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ ธุรกิจห้างสรรพสินค้า รวมถึงธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างแบบครบวงจร ยังคงเชื่อมั่นว่าตลอดปี 2553 ผลการดำเนินการยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

การท่องเที่ยว

ธุรกิจโรงแรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นกลุ่มเป้าหมายด้านการจัดประชุมสัมมนา โดยเฉพาะการจัดประชุมสัมมนาของภาครัฐ ในไตรมาส 2/2553 ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองจากการยกเลิกหรือการจัดประชุม สัมมนาบางส่วน โดยเฉพาะจังหวัดที่มีเหตุการณ์เผาสถานที่ราชการ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี โรงแรมบางแห่งได้รับผลดีจากเทศกาลสงกรานต์ที่นักท่องเที่ยวหันไปเที่ยวต่างจังหวัดที่มีการจัดงานแทนการฉลองเทศกาลในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ โรงแรมในเขตอีสานตอนล่างยังได้รับประโยชน์จากการฝึกทหารร่วมกับต่างประเทศเป็นประจำทุกปี คาดว่าครึ่งหลังของปี 2553 อัตราการเข้าพักและการจัดประชุมสัมมนา จะมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจากเทศกาลท่องเที่ยว และเป็นไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณทางราชการ ในขณะที่มีปัจจัยเสี่ยงจากแนวโน้ม

ห้องพักที่มีเกินความต้องการเนื่องจากการแข่งขันของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กรายใหม่ ธุรกิจรีสอร์ท และธุรกิจอพาร์ทเมนต์ที่ให้พักแบบรายวันที่ขยายตัวมากขึ้น

การผลิตและการส่งออก

โดยภาพรวมดัชนีการผลิตภาคอุตสาหกรรม หดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน และหดตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการเกษตร ซึ่งผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ การระบาดของแมลงและภัยแล้ง ในขณะที่อุตสาหกรรมเครื่องดื่มได้รับผลกระทบจากนโยบายของภาครัฐที่ต้องการลดการดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ทั้งในเรื่องของการควบคุมเวลาจำหน่าย การเพิ่มภาษี และผลกระทบจากการประกาศภาวะฉุกเฉินและเคอร์ฟิว อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้ดำเนินการผลิตเพื่อการจำหน่ายภายในประเทศอื่น ๆ ยังมีการขยายตัวได้ดี เช่น ธุรกิจทำทราเยอร์ โรงไม้หิน และการผลิตวัสดุและโครงสร้างอาคาร (เหล็ก) มีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวและได้รับแรงหนุนจากโครงการไทยเข้มแข็งของภาครัฐ ส่วนการผลิตเพื่อการส่งออกยังขยายตัวได้ดีจากความต้องการเพิ่มขึ้นของต่างประเทศ เช่น การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า การผลิตอัญมณี และการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ รวมถึงการค้าชายแดนที่ยังขยายตัวได้ดีจากการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคให้กับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม ภาคการผลิตยังมีอุปสรรคสำคัญคือการขาดแคลนแรงงานฝีมือ ทำให้ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จำเป็นต้องส่งคำสั่งซื้อส่วนเกินไปผลิตในประเทศอื่นแทน ในขณะที่ธุรกิจผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าได้รับผลกระทบจากการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูงจากประเทศจีน

แนวโน้มไตรมาส 3/2553 การผลิตโดยทั่วไปยังมีทิศทางที่ดีจากความต้องการทั้งภายในและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การขาดแคลนแรงงานสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกจะเป็นการสูญเสียโอกาสในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ

อสังหาริมทรัพย์

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ไตรมาสที่ 2/2553 ในหลายจังหวัดยังขยายตัวจากความต้องการที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว และอาคารพาณิชย์ ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ให้การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย การขยายระยะเวลามาตรการกระตุ้นอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐ และแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่มีทิศทางสูงขึ้นทำให้ผู้ซื้อเร่งการตัดสินใจซื้อ โดยโครงการส่วนใหญ่เน้นกลุ่มลูกค้าระดับกลาง ราคายืนอยู่ระหว่าง 2-4 ล้านบาท สำหรับจังหวัดที่มีศักยภาพ ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งได้เพิ่มทางเลือกใหม่ให้ผู้ต้องการที่อยู่อาศัยในลักษณะอาคารชุด ทาวน์โฮมใจกลางเมือง ระดับราคาเริ่มต้น 4 ล้านบาท ในขณะที่จังหวัดขนาดเล็กนักลงทุนเริ่มมีความมั่นใจที่จะลงทุน โครงการอสังหาริมทรัพย์ โดยมุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าระดับบนของจังหวัด คาดว่าในไตรมาสที่ 3/2553 ตลาดยังมีทิศทางที่ดีจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการควรดูทิศทางของดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งผลจากการสิ้นสุดระยะเวลามาตรการกระตุ้นอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐ ที่จะเป็นการเพิ่มต้นทุนทั้งต่อผู้ประกอบการ และภาระในการผ่อนชำระของผู้ซื้อบ้านที่จะสูงขึ้นด้วย

การลงทุนภาคเอกชน

ภาพรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การลงทุนในไตรมาส 2/2553 ยังขยายตัวจากระยะเดียวกันของปีก่อนสอดคล้องกับผลสำรวจผู้ประกอบการที่สนใจลงทุนเพิ่มเติมทั้งในภาคการค้า การบริการ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการปรับตัว เนื่องจากยังขาดแคลนแรงงานที่จะเพิ่มกำลังผลิตให้เต็มความสามารถของเครื่องจักรที่มีอยู่เพื่อตอบสนองต่อคำสั่งซื้อจากต่างประเทศให้มากขึ้น คาดว่าในครึ่งหลังของปี 2553 ทิศทางการลงทุนภาคเอกชนยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาวะการจ้างงาน

ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2553 ผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแจ้งความต้องการแรงงานในทุกหมวดอาชีพรวมทั้งสิ้น 17,964 อัตรา และบรรจุนำได้ 15,104 อัตรา หรือคิดเป็นร้อยละ 84.08 สูงขึ้นจากไตรมาสก่อนที่มีการบรรจุนำได้เพียงร้อยละ 54.92 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในภาค อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางเกษตร รวมทั้งภาคการค้า เช่น ธุรกิจจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ธุรกิจจำหน่ายรถยนต์เพื่อการเกษตร และธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่มีความจำเป็นต้องอาศัยแรงงานช่างฝีมือ ยังมีความต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ ตรงตามลักษณะงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยงและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

1. ปัญหาภาวะภัยแล้งที่จะส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรซึ่งเป็นกำลังซื้อส่วนใหญ่
2. การขาดแคลนแรงงาน และคุณภาพแรงงานไม่ตรงกับความต้องการ
3. ผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อบริโภคนิยมของประชาชน
4. การขอคืนเงินชดเชย เงินคืนภาษี จากภาครัฐได้ล่าช้า ส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของกิจการ
5. การฟื้นตัวแบบยั่งยืนของภาวะเศรษฐกิจในต่างประเทศ
6. การขาดแคลนวัตถุดิบ แรงงาน และเทคโนโลยี ในกระบวนการผลิต ให้มีประสิทธิภาพ
7. ผลกระทบจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้น
8. การเรียกเก็บภาษีของสรรพากรที่สูงขึ้นโดยไม่คำนึงถึงสภาพความเป็นจริง
9. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการโอนเงินของ ธ.พ. ในอัตราที่ค่อนข้างสูง
10. การพัฒนาด้านการศึกษาที่ไม่สอดคล้อง หรือตรงกับความต้องการแรงงาน
11. ข้อบ่งชี้ในการเรียกเก็บค่าลิขสิทธิ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อเทียบกับประเทศที่เป็นคู่แข่งทางการค้า

ส่วนเศรษฐกิจภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ